МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МАТЕРІАЛИ

 $100 - \ddot{1}$

підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу Вищого державного навчального закладу України «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ» 11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

УДК 001:378.12(477.85) ББК 72:74.58 М 34

Матеріали 100 — ї підсумкової наукової конференції професорськовикладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) — Чернівці: Медуніверситет, 2019. — 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 -ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти: професор Братенко М.К. професор Булик Р.Є. професор Гринчук Ф.В. професор Давиденко І.С. професор Дейнека С.Є. професор Денисенко О.І. професор Заморський I.I. професор Колоскова О.К. професор Коновчук В.М. професор Пенішкевич Я.І. професор Сидорчук Л.П. професор Слободян О.М. професор Ткачук С.С. професор Тодоріко Л.Д. професор Юзько О.М. д.мед.н. Годованець О.І.

вживання будь-яких алкогольних напоїв відбувається у віці 13 років або раніше. Рівень поширеності вживання алкогольних напоїв серед хлопців та дівчат ϵ практично однаковим.

Алкоголь завдає непоправної шкоди ендокринній системі підлітка. Алкогольна інтоксикація здатна викликати різноманітні ендокринопатії, полігландулярну недостатність, що проявляється в підлітків в першу чергу порушенням процесів росту, гіпогонадизмом, гіпокортицизмом. Можливий розвиток і тяжкий перебіг цукрового діабету. Алкоголь негативно впливає на статеву систему. При систематичному зловживанні в чоловіків знижується потенція і виникають розлади статевого акту. У жінок порушується менструальний цикл, дозрівання яйцеклітин, що може призвести до проблем із зачаттям і виношуванням вагітності, до безплідності також до народження дітей із вадами розвитку. Алкоголь і здорове потомство несумісні, а здоров'я дітей залежить від способу життя їх батьків.

Алкоголь несе деградацію і загибель. Вживання спиртного підлітками в будь-якій дозі призводить до алкогольного отруєння й повинно розглядатися як патологія, це завжди зловживання. Суттєвого покращання цієї ситуації можна досягти при проведенні загальнодержавних програм, поліпшенні соціально-економічної ситуації в країні та підвищенні рівня санітарно-просвітницької роботи. При проведенні широкомасштабних заходів, спрямованих на боротьбу з алкоголізмом, необхідно підкреслити надзвичайно важливу роль сектора охорони здоров'я (медичних працівників, підліткових лікарів). Саме вони, будучи добре обізнаними зі згубною дією алкогольних напоїв на підлітків, систематично й наполегливо повинні переконувати молодь не вживати алкоголь та активно впливати на мотивацію дотримання здорового способу життя. У цьому запорука здоров'я нашої української нації.

Lytvyniuk N.Ya.

MODERN ASPECTS OF LAMBLIASIS PREVALENCE IN THE CITY OF CHERNIVTSI

Department of Social Medicine and Public Health Higher State Educational Establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University»

Official statistics highlights the rapid growth of parasitic environmental pollution. According to expert data, 200 million people in the world get infected with lambliasis annually. By the level of morbidity of the population due to lambliasis, Ukraine is equated to developing countries. Indices of lambliasis prevalence in different regions depend on nutrition, water supply and sanitary and hygiene skills of the population.

The aim of the given research was to study the prevalence and manifestations of lambliasis in children aged 0-18 years and to identify the patterns of its water-borne dissemination.

The main objectives of the study were as follows: to study the prevalence of lambliasis among children aged 0-18 years living in Chernivtsi; analyze the modes of lambliasis infection transmission by water. The children aged 0-18 years living in Chernivtsi constituted the materials of the study. Emergency notifications of infectious diseases, form 058/o, registered in the State Facility "Chernivtsi Regional Treatment Centre" of the Ministry of Health, as well as questionnaires were investigated and analyzed. The sociological and statistical methods of research (Student's t-test, P – rank correlation coefficient) were applied in the study.

In the course of the investigation, the following results were obtained: during 9 months of 2017 there were registered 16 cases of lambliasis, which is 0.4‰, for the analogous period of 2018 there were 29 cases registered, which corresponds to 8.8‰. Lambliasis occupied the 3rd place for a 9-month period of 2017 and already the 2nd place after ascariasis for a 9-month period of 2018, in the structure of parasitic diseases.

Dyspeptic syndrome was noted in 81.9% of cases according to the questionnaire data. At the same time, decreased appetite (18.7%), nausea (16.2%), vomiting (8.2%) were among the main complaints. The severity of clinical manifestations and changes in laboratory findings directly correlates with the invasion intensity and the state of the immune system of the child's organism.

In addition, our research was based on the analyses of water state in the swimming pools of the city of Chernivtsi (Titan, Sportline, Laguna, Elite). Lamblia cysts, resistant to chlorine, were found in most swimming pools. Chlorine concentrations, recommended for bacterial disinfection of water, are not effective against lamblia.

To sum it up, the following conclusions can be made: the necessity of using the latest technologies of bacterial decontamination of water in the pools, the rational use of the complex of diagnostic tests, and keeping the recommendations for the treatment of lambliasis can improve the quality of treatment and reduce the prevalence of lambliasis among children.

Mandryk-Melnychuk M.V. YURII DROHOBYCH-KOTERMAK – THE FIRST UKRAINIAN DOCTOR OF MEDICINE

Department of Social Medicine and Public Health Higher State Educational Establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University»

The Renaissance epoch symbolized the formation of new ideology, the return to the idea of antiquity humanism, the rapid growth of the role of education and university centers, the origination of science. These cardinal changes became possible due to the eccentricity and universalism of the outstanding thinkers, philosophers, inventors who had changed the future of astronomy, physics, chemistry, medicine, and art forever. One of them was Ukrainian scientist-humanist Yurii (Drohobych) Kotermak – the first Ukrainian doctor of medicine, astrologer, philosopher, poet.

Yurii Drohobych (Donat-Kotermak) was born in 1450 in the family of Drohobych artisan and salt worker that is why people started to call him Drohobych. At an early age, the boy lost his mother, so he grew up with his father and older sister. The first fundamentals of grammar he studied at the church of St. George at the local elergyman.

In 1468 he entered the Faculty of Philosophy at Jagiellonian University in Krakow, where he showed himself a very capable and diligent student, so in 1470 he received a bachelor's degree. Two years later, Yurii successfully passed his master's examinations and decided to continue his studies at Bologna University, which was famous for its professors far beyond the borders of Italy. A gifted student was called Giorgio de Leopoli.

In 1476 Yurii Drohobych obtained Doctor's degree in Liberal Arts at the University of Bologna, where he lectured astronomy, astrology, and at the same time studied medicine during the years 1478-1482. His lectures were extremely popular among students, the future prominent astronomer Nicolaus Copernicus was his student.

In 1482 Yu. Drohobych defended his doctoral dissertation in medicine. The scientist was considered one of the prominent experts in astronomy and was equated with Michel de Nostredame. Yu. Drohobych wrote three scientific treatises in astronomy. In the Renaissance period astronomy was very popular at universities, especially among students of medical faculties. It was believed that the doctor should have a good understanding of the location of the heavenly bodies, in order to plan the surgery correctly and perform it successfully. Yurii Drohobych wrote several scientific treatises devoted to this science. In 1481-1482 at the age of 31, he was elected rector of the Bologna University. This position was associated with the head of the university corporation, the community of the city, who defended its rights before the local bishop and mayor. His duties included monitoring the execution of the statute, scheduling classes, solving the issue of filling vacancies, determining the salaries for rectors. On February 7, 1483, the work "Prognostic Assessment of the Current 1483 Year" by Master Yurii Drohobych from Ruthenia – Doctor of Arts and Medicine of the Bologna University, written in Latin, saw the world. In the years 1487-1488 he worked as a Professor at Jagiellonian University, a personal physician of Polish kings, Casimir Jagiellon and Jan Olbracht, and in 1492 – as a Dean of the Medical Faculty of the same University. He died on February 4, 1494 and was buried in Krakow.